

LUOKSETULO

Kaikessa koiran opettamisessa huomioitavaa:

Anna koirallesi huomiota AINA silloin kun se käyttäytyy niin kuin sinä toivot. Jätä ei-toivotut käyttäytymiset noteeraamatta (useimmiten).

Valitse vihjesana luoksetulolle (esim. tule, tänne, koiran nimi, periaatteessa mikä tahansa sinulle sopiva sana), johon liität mielikuvan iloisena luoksesi juoksevasta koirasta. Opetta koirallesi myös tällainen assosiaatio: tule sana tarkoittaa, että juostaan iloisesti ja nopeasti omistajan luo. Hän on hyvin ihastuttava ihminen ja hänen kanssaan tapahtuu aina jotain mukavaa.

Ole AINA ystävällinen koirallesi, kun se tulee luoksesi. Huomioi oma äänensävy, ole vilpittömän onnellinen, hyväntuulinen ja tyytyväinen koiraasi. Sinun pitää nähdä koirastasi, että se on kokenut luokse tulemisen todella miellyttäväksi. Ole suoraryhtinen, mieluummin ehkä taaksepäin kallistunut tai kylki päin, selkä päin tai kävele pois päin, ole mahdollisesti kyykyssä. Voit kyllä katsella koiraan päin, mutta tuijottaa et saa. Kun annat namia, tee se kumartumatta koiran päälle, siis suoraryhtisenä, käsi alhaalla (ja mahdollisesti lähellä esim. vasenta puoltasi, jos jatkossa olet suunnitellut, että koira enemmän kulkisi sillä puolella sinua).

Luoksetulemisen ja omistajan lähellä olemisen täytyy aina olla koiralle positiivinen kokemus, silloin se haluaa tulla reippaasti ja mielellään. On siis kiinnitettävä huomiota oman olemuksensa ystävällisyyteen, uhkaa kohti ei ole järkevää kenenkään juosta. Iloisen luoksetulon saa aikaiseksi vain iloisessa tunnetilassa opettelemalla. Jos koira on oppinut tulemaan alistuneesti ja peläten, on sen tunnetilaa vaikea enää muuttaa. Uhatuksi tulemisen tunne tänne- kutsun yhteydessä voi aiheuttaa matelevan luoksetulon, vastarintaisen luoksetulon (siis ei tule) tai ”hidastellun” luoksetulon, riippuen koiran luonteesta. Jos omistajan luokse menemisestä ja hänen lähellään olemisesta seuraa aina koiralle jotain positiivista, on se sen mielestä erittäin KANNATTAVAA.

Koira valitsee toimintansa sen mukaan mikä on sille miellyttävää ja hyödyllistä

Lähelläni olemisen lisäksi olen palkinnut omilla koirillani myös sitä, että he katsovat minua silmiin. Opetan siis, että minun silmiini katsominen on kannattavaa. On nimittäin niin, että koiran ajatukset ovat siellä mihin se katsoo. Silmiin katsovan koiran ohjaaminen on helppoa, se keskittyy silloin täydellisesti minuun. (Jatkossa yhdistän silmiin katsomisen sivulla kulkemisen yhteyteen ja sitten pääsenkin tyylikkäisiin ohituksiin). Toiminnan – silmiin katsominen olen nimennyt koiran nimellä. Eli jos sanon Lisa, niin Lisa katsoo minua silmiin ja kun hän tietää hyvä-sanana jälkeen saavansa namin, niin hän kipittää luokseni.

Palkintona oikeasta toiminnasta voi periaatteessa olla mikä tahansa, mistä juuri kyseinen koira pitää ja mitä se mahdollisesti on sillä hetkellä motivoitunut saavuttamaan: sen herkkuruokaa, luu, kongi, leikkiminen, silittely, ääni, etsimistehtävä, uloslähtö, ovesta pääseminen, koiraystävän kanssa leikkiminen, syliin ottaminen, autoon hyppääminen, mielenkiintoisen hajun haistelu, juoksuaikainen narttu jne. Seuraa koiraasi mistä se pitää. Koirat arvostavat usein aivan erilaisia asioita kuin me ihmiset.

Kaikki koirat arvostavat ruokaa etenkin jos on vähän nälkä ja tarjolla on tavallisuudesta poikkeavaa herkkua. Namin antaminen on kätevä ja riittävän nopea tapa palkita. On tärkeää, että palkinto tulee riittävän nopeasti, jotta se yhdistyy oikeaan toimintaan. Kannattaa siis harjoitella etenkin ennen ruokailuaikoja tai siirtää ruokakupin antamista myöhään iltaan, jolloin koiran motivaatio ruuan saamiseen on päivän harjoittelun aikana suurempi. Myös ruokakupin antamisen voi järjestellä siten, että on mahdollista kutsua koira luokse ja antaa se sitten palkkioksi. Itse käytän seuraavaa tapaa: Olen yhdistänyt ensin hyvä-sanana ja namin. Eli kun koira kuulee sanana hyvä, sille tulee mieleen

nami (vrt hyvä-sana ja naksutus). Kun koira on kauempana ja se on JUURI ALOITTANUT KÄÄNTYMISEN minua kohti, kehaisen iloisesti HYVÄ, jolloin koira tietää, että sen aloittama toiminta on oikeaa ja namia on tulossa. Sitten koira äkkiä kipittää hakemaan kädestäni namin, jota hyvä-sana lupasi. Kun matka on pitkä, saatan vähän vauhdittaa eleilläni esim. kääntymällä selin ja kävelemällä pois päin. Kehun sitten vielä uudestaan HYVÄ, kun koira on vieressäni ja sitten annan namin.

HARJOITUKSIA:

Hyvän luoksetulon saavuttaminen vaatii erillistä harjoittelua järjestetyissä tilanteissa. Kun koira on havainnut kissan ja aikeissa lähteä perään, ei enää harjoitella luoksetulemista, vaan sen olisi tietysti toimittava.

Kehu ja palkitse koira AINA kun se tulee itsestään lähellesi. Kehu se myös silloin, kun se kääntyy sinua kohti ja katsoo sinua silmiin. Siis huomioi sinut, ottaa kontaktia oma-aloitteisesti. Kun huomaat, että se alkaa hakeutua useammin ja useammin luoksesi tai jää odottelemaan sinua kääntyen siinä toivossa, että saa kehut ja pääsee hakemaan namin sinulta, olet jo hyvin edistynyt harjoittelussa. Tätä siis tehdään jatkuvasti päivän mittaan. SEURAA KOIRAA!!! Namia siis joka taskuun.

Kannattaa viettää aikaa ja tehdä paljon irtilenkkejä kahdestaan. Metsäympäristö, jossa voit hävitä piiloon ja odottaa koirasi löytävän sinut, on hyvä paikka harjoitella. Jos voit vielä valita tutun tai vieraan metsän, mene vieraaseen. Silloin koira ei ehkä edes rohkene etäännyä sinusta kovin kauas tai ainakin seuraa intensiivisemmin, missä sinä liikut. Harjoittelutilanteita tarjoutuu näin tiheämmin ja toistaminenhan on oleellinen asia, jotta koira oppisi tehokkaasti. Luoksetuloa harjoitellaan aina ensimmäiseksi järjestetyssä, rauhallisessa tilanteessa siten, ettei oikeasti ole kiire mihinkään. Kiire tekee äänen kireäksi ja koira ei taatusti suostu tulemaan. Luoksetulosanan iloista tunnetilaa ei kannata pilata ”vihamielisellä” harjoituksella. Tarpeen vaatiessa voi sitten mieluummin valita jonkun muun sanan ”hoputtelusanaksi”.

Kun koira hakeutuu usein lähellesi eli on havainnut toiminnan kannattavaksi ja sinut viehättäväksi, voit alkaa nimeämään toimintaa valitsemallasi vihjesanalla. Olkoon se nyt vaikka TULE.

Kun koira on VARMASTI tulossa, ei siis mitään epäilyksiä, että porhaltaisi ohi, toista iloisella äänellä TULE-HYVÄ-TULE-HYVÄ ja viimeisen kerran juuri ennen kuin annat namin, sanot TULE- ja kehut-HYVÄ- ja ANNAT NAMIN. Muista, että riskejä ei saa ottaa.

Harjoittelu on aina tehtävä varman päälle ja rauhallisessa ympäristössä. Ethän nimittäin halua opettaa koirallesi sitä toista vaihtoehtoa? Nimittäin, että voisi mennä ohikin. Jos olet huolimatton etkä mieti tarkkaan harjoittelutilannetta, huomaa koira nopeasti tämänkin mahdollisuuden. Silloin TULE –sanalle on opetettu myös ohi-merkitys. Kun mietit harjoittelutilannetta, tee se koiran aivoilla: Onko tällä hetkellä ympäristössä jotain muuta mielenkiintoisempaa, jonka koira voisi kokea palkitsevammaksi kuin minut ja maksapalani. Jos koiralla on suuri motivaatio muualle menemiseen, ei viehätysvoimasi ole ollut riittävä. Mieti silloin mikä meni pieleen. Vikana on usein liian vaikea ympäristö, jossa koira ei pysty keskittymään vain harjoitukseen, silloin on jatkettava harjoittelua helpommassa paikassa. Koira on ehkä stressaantunut (syytä on monia ja ne täytyy selvittää), jolloin se ei pysty oppimaan. Koira ei ole riittävän motivoitunut haluamaan tarjoamaasi palkkiota. Sinun ja koirasi suhde ja kontakti vaatii tarkastamista. Katsekontaktin harjoittelusta on varmasti hyötyä.

Luoksetulon harjoittelu varman päälle tapahtuu taluttimessa tai niin, että koira on pitkässä liinassa. Omistaja juoksee taakse päin ja huutelee tule sanaa ja kehumisia ystävällisellä äänellä koiralleen. Välillä omistaja pysähtyy ja antaa koiralle namin. Tätä voi tehdä remmilenkkeilyn yhteydessä joka

päivä. Korkeintaan neljä toistoa peräkkäin, vähempikin riittää, jos menee oikein hyvin. Koira ei saa kyllästyttää.

Kun TULE-sanaa on yhdistetty luoksetulotoimintaan RIITTÄVÄSTI, voit ottaa toiminnan ns. ”käskyn alle”. Tämä tarkoittaa, että sanot vihjesanan ensin ja siitä seuraa, että koira lähtee iloisesti kipittämään luoksesi. Käytä ”käskyä” ensin helppossa tilanteessa ja sitten asteittain vaikeuttaen ympäristöä ja tilannetta. Älä edelleenkään ota riskejä ja huuda liian vaikeassa tilanteessa.

Itse pidän toiminnan vahvana koko koiran loppuelämän kehumalla ja palkitsemalla omiani AINA, kun ne hakeutuvat itsestään luokseni iloisina. Joskus annan namia, joskus en. Epäsäännöllinen ”namittaminen” jo opitussa asiassa pitää käytöstä yllä. (Vrt rahapeli, josta ei aina voita, mutta ei tiedä koska tulee täysi potti). Välillä harjoittelen ikään kuin alusta asiaa, eli yhdistän tule-sanaa, kun tulevat itsestään. Palkitsen heitä myös jatkuvasti silmiini katsomisesta.

Luoksetulo ja kytkeminen taluttimeen

Jos koira aina joutuu kytketyksi luoksetulon jälkeen, se lakkaa pian tulemasta. Sen ei siis välttämättä kannata tulla, koska silloin menee vapaus. Kaikki koirat nauttivat vapaana juoksemisesta. Harjoittelun aikana on tehtävä siten, että koira kytketään vain silloin tällöin, muulloin se saa kehut ja namin ja luvan lähteä uudestaan juoksentelemaan.. Jos joutuu ottamaan koiran kiinni ja viemään esim. autoon, josta se ei pidä, on edullisempaa mennä hakemaan koira kuin pilata jo saavutettu iloinen luoksetulo.

Jotta koiran sitten saisi helposti kytkettyä, kannattaa kaulapannasta kiinniottamista harjoitella luoksetulon yhteydessä. Eli kun koira tulee lähellesi, ojennat toisen kätesi alhaalta koiran leuan alle tarttuen samalla kevyesti kaulapantaan. Sitten sanot iloisesti hyvä ja annat nopeasti namin toisella kädellä toisen pitäessä edelleen kiinni kaulapannasta. Sitten lasket koiran taas juoksemaan. Aluksi pitää harjoitella yksinkertaisessa tilanteessa, jossa ei ole häiriöitä—sisätila käy mainiosti. Voit siis pitää koirallasi kaulapantaa sisälläkin ja harjoitella luoksetuloa liikkumalla taaksepäin yhdistäen siihen pantaan tarttumisen.

HARJOITELKAA ILOISELLA MIELELLÄ! Anne Juppi 040-5873517